

Alþingi
Erindi nr. P 127/704
komudagur 18.2.2002

HÓLASKÓLI HÓLUM Í HJALTADAL 551 Sauðárkrókur Sími: 453-6300
Fax: 453-6301 Vefsíða: www.holar.is Netfang: holar@holar.is

Hólar 14. febrúar 2002

Sjávarútvegsnefnd Alþingis
150 Reykjavík

Efni: Umsögn, gerð að beiðni sjávarútvegsnefndar Alþingis, um tillögu til þingsályktunar um rannsóknir á þorskeldi, 56 mál.

Eins og rakið er í greinargerð með tillögunni, mun framleiðsla á eldisfiski í heiminum vaxa mjög hratt á næstu árum. Fyrirsjáanlegt er, að framboð af eldisfiski á hvítfiskmörkuðum mun aukast á næstu áratugum, bæði af þorski og öðrum tegundum sem keppa munu við þorsk. Ef Íslendingar ætla að fylgja þessari þróun eftir er nauðsynlegt að grípa þegar til markvissra aðgerða. Stórfellt fiskeldi á Íslandi verður ekki að veruleika án tækniþekkingar, sem einungis verður til á löngum tíma með öflugum menntunar- og þróunarstarfi. Þegar hefur verið sýnt fram á að Íslendingar geta náð tæknilegu forskoti í fiskeldi, t.d. á sviði lúðueldis. Sú vinna hefur tekið meira en áratug og er ekki lokið enn.

Rannsóknir á þorskeldi eru þegar hafnar hér á landi, en nauðsynlegt er að efla þær enn frekar. Gera má ráð fyrir að það taki ekki minna en tíu ár að þróa aðferðir við eldi á nýrri tegund. Reynslan af laxeldi sýnir að á seinustu tuttugu árum hefur framleiðslukostnaður lækkað hröðum skrefum og rekstur eldisstöðva orðið hagkvæmari. Eins og stendur, er eldi á þorski, frá seiðastigi, sennilega ekki hagkvæmt vegna þess hve kostnaður við framleiðslu seiða er hár og kynþroski í smáfiski mikill. Hins vegar er enginn vafi á því að með öflugum rannsókna og þróunarstarfi mun takast að lækka framleiðslukostnað nægilega til þess að gera þorskeldi hagkvæmt.

Það er full ástæða til þess að fagna þessari þingsályktunartillögu um að sjávarútvegsráðherra hlutist til um það að skipulegar rannsóknir á þorskeldi verði hafnar. Það er þó rétt að geta þess, að nauðsynlegt er að efla fiskeldisrannsóknir á mun víðari grundvelli og einskorða þær ekki við eina tegund. Ekki er síður nauðsynlegt að styðja frekar við rannsóknir á lúðu, sérstaklega hvað varðar matfiskeldi. Jafnframt þarf að styðja vel við rannsóknir á barra, en þar höfum við einnig náð mikilvægum árangri. Þó að eldi laxfiska sé lengst komið hér á landi er þörf á frekari þróunarvinnu einkum hvað varðar bleikjueldi. Ýmsar fleiri tegundir mætti nefna, en fyrirsjáanlegt er að á næstu árum og jafnvel áratugum verður reynt eldi á mörgum nýjum tegundum. Það er afar mikilvægt að leitað verði sem víðast að nýjum og hentugum tegundum til fiskeldis á Íslandi. Því er æskilegast að mótuð verði sem fyrst alhliða stefna í fiskeldisrannsóknum, sem tekur ekki bara til einnar tegundar.

Virðingarfyllt

Helgi Thorarensen
Deildarstjóri fiskeldisbrautar
Hólaskóla (áður Bændaskólans á Hólum)